

B&W advies gemeente Overbetuwe

10bw000263

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel: 1 april 2010	Onderwerp: Jaarverslag 2009 Milieu & Ruimtelijke regelgeving
--	--

Te besluiten:

- Instemmen met het jaarverslag 2009 Milieu & Handhaving Ruimtelijke Regelgeving
- Het jaarverslag 2009 via de Griffie doorleiden naar de commissie Ruimte

Afdeling/ behandelend ambtenaar: BW / M.T.E.E. Chiappino	Status advies: openbaar	persbericht: nee
--	-----------------------------------	-------------------------

Portefeuillehouder: F.H.G.M. Witjes/ J.A.M. van Baal	akkoord: ja	Datum b&w-vergadering: 11 mei 2010
--	--------------------	---

Advies (intern):	In raadscommissie: Ruimte 2 juni 2010.
-------------------------	---

Advies/informatie (extern): n.v.t.	In raadsvergadering van: 29 juni 2010
--	--

Middelen:	Regelgeving, delegatie of mandaat: Advies Planning&Control: N.v.t.
------------------	--

Wie is bevoegd: College	Sterstuk: nee
Aard bevoegdheid: Attributie (primair)	

	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
J.A.M. van Baal			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Secretaris TH			
Secretaris WS			
Hoofd afdeling			
Opmerkingen P&C			

Besluit b&w <i>Aanvaard; overzicht bevoegen in hoeverre doelstellingen zijn behandeld 11/5</i>
--

Bijlagen: Jaarverslag 2009 Milieu & Handhaving Ruimtelijke Regelgeving
--

Toelichting

1. In-/aanleiding

In 2004 is het milieubeleid en het handhavingsbeleid ruimtelijke regelgeving vastgesteld door de gemeenteraad voor een periode van vier jaar. Het milieubeleid is destijds verwoord in het Milieubeleidsplan 2005 – 2008 en het handhavingsbeleid in Handhavingsbeleid Ruimtelijke Regelgeving Overbetuwe 2005 – 2008. Elk jaar rapporteert het College aan de gemeenteraad over de stand van zaken en over de uitgevoerde taken en werkzaamheden. In het jaarverslag 2009 is aandacht voor de doelstellingen van het beleid, de behaalde resultaten in 2009 en is een vooruitblik voor 2010 opgenomen.

2. Doelstelling en beoogd effect

In dit voorstel vragen wij het College in te stemmen met het jaarverslag 2009 Milieu & Ruimtelijke Regelgeving. Na het instemmen dient het jaarverslag doorgeleid te worden via de Grif-fie naar de commissie Ruimte.

3. Argumenten

Het jaarverslag 2008 geeft vooral een overzicht van de behaalde resultaten in 2008 op het gebied van de beleidsvelden milieu en handhaving ruimtelijke regelgeving. De basis van de jaarlijkse rapportageplicht is voor milieu het Milieubeleidsplan 2005- 2008 en voor de handhaving het handhavingsbeleid Ruimtelijke Regelgeving Overbetuwe 2005 – 2008. Daarnaast vinden de werkzaamheden ook plaats binnen een jaarlijks uitvoeringsprogramma.

De opzet van de jaarverslag 2008 is voor het milieugedeelte opgebouwd aan de hand van de milieuthema's in het Milieubeleidsplan, zoals bodem, geluid en vergunningverlening. Het gedeelte van de handhaving ruimtelijke regelgeving is gestructureerd aan de hand van de drie kernpunten van het beleidskader:

1. Onveilige situaties worden voorkomen.
2. Aanwezige achterstanden worden adequaat weggewerkt.
3. Overtredingen worden in volgorde van prioriteit gehandhaafd.

Wij concluderen dat de behaalde resultaten in 2009 hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen uit de twee beleidskaders.

Voor de uitvoerige verslaglegging verwijs ik u naar de bijlage.

4. Advies:

A De afdeling BWM

B Niet van toepassing

C Niet van toepassing

5. Aanpak/uitvoering

Het jaarverslag is opgebouwd aan de hand van de thema's / speerpunten van de aspecten milieu en handhaving ruimtelijke regelgeving. Daarbij is gekeken naar evaluatiewensen van de gemeenteraad in het memo 'Punten voor een goede evaluatie'.

Na het instemmen van het College dient het jaarverslag doorgeleid te worden naar de commissie Ruimte, zodat uiteindelijk het jaarverslag kan worden vastgesteld door de gemeenteraad.

6. Middelen

Niet van toepassing.

7. Te besluiten

- Instemmen met het jaarverslag 2009 Milieu & Handhaving Ruimtelijke Regelgeving
- Het jaarverslag 2009 via de Griffie doorleiden naar de commissie Ruimte

Jaarverslag Milieu & Handhaving Ruimtelijke regelgeving 2009

Gemeente Overbetuwe

Gemeente Overbetuwe

Afdeling Bouwen Wonen en Milieu

Maart 2010

1. Inleiding.....	3
1.1. Uitvoeringsgericht beleid	3
1.2. Gegevensverzameling	4
1.3. Leeswijzer.....	4
2. Geluid.....	5
3. Bodem	7
3.1 Bodemsanering	7
3.2 Actief bodembeheer.....	8
4. Afval.....	8
5. Klimaatbeleid, Duurzaam Bouwen en Gemeentelijk Interne Milieuzorg.....	13
6. Luchtkwaliteit en geurbeleid.....	16
7. Groen, Natuur en Landschap	17
9. Milieuklachten.....	21
10. Samenwerkingsverbanden.....	21
10.1 Milieusamenwerking Arnhem (MRA).....	21
10.2 De Stadsregio Arnhem Nijmegen.....	22
11. Handhaving Ruimtelijke regelgeving	23
11.1 Inleiding.....	23
11.2 Uitgangspunt handhavingsbeleid 2005-2008.....	24
11.3 Onveilige situaties voorkomen.....	25
11.4 Wegwerken van achterstanden	28
11.5 Repressief handhaven	29
11.6 Conclusies en aanbevelingen.....	32

1. Inleiding

Voor u ligt het integraal jaarverslag Milieu & Handhaving ruimtelijke regelgeving 2009 van de gemeente Overbetuwe. Dit jaarverslag geeft een overzicht van de doelstellingen per thema en de behaalde resultaten in 2009. Verder geeft dit jaarverslag een summiere vooruitblik voor de activiteiten in 2010. Aangezien er voor 2009 geen nieuw milieubeleidsplan en geen nieuw handhavingsbeleid Ruimtelijke regelgeving beschikbaar waren, is het milieubeleidsplan 2005 – 2008 en het handhavingsbeleid Ruimtelijke regelgeving 2005 – 2008 gehanteerd. Met de invoering van de Wabo zal nieuw integraal handhavingsbeleid worden opgesteld. De handhaving van de Ruimtelijke regelgeving is hier een onderdeel van. Het integrale handhavingsbeleid zal in 2010 worden opgesteld.

In 2009 is het strategische denkkader, "Milieukompas voor de Toekomst" vastgesteld. Centraal in het Milieukompas staan de missie, visie en strategie van het milieubeleid. Dit is bedoeld als richtinggever voor het opstellen van het gebiedsgericht werken aan milieu in beleid en uitvoering voor de komende 25 jaar. Daarnaast is er hard gewerkt aan het nieuwe milieubeleidsplan. Dit beleidsplan is integraal tot stand gekomen, waarbij ook inwoners, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties hun inbreng hebben gehad tijdens de burgerparticipatieavond. Het nieuwe Milieubeleidsplan is afgestemd op de Toekomstvisie+.

Het Milieubeleidsplan is het algemene beleidskader voor afzonderlijke milieuthema's zoals: duurzaamheid, ecologie en milieuhygiëne (lucht, geluid, bodem, afval, externe veiligheid, straling en licht). Voor klimaat en duurzaamheid en voor geluid heeft de gemeente Overbetuwe beleid opgesteld. Het nieuwe milieubeleidsplan wordt in 2010 vastgesteld.

1.1. Uitvoeringsgericht beleid

De uitgangspunten voor dit jaarverslag zijn opgenomen in het gemeentelijke Milieubeleidsplan en het Handhavingsbeleid Ruimtelijke regelgeving. In deze beleidsplannen zijn de speerpunten Leefbaarheid (hinderaspecten), Duurzaamheid (de belevingsaspecten) en Veiligheid en Gezondheid gekozen als kapstok voor het uit te voeren beleid.

Het speerpunt leefbaarheid heeft de volgende milieuthema's:

- Geluid
- (externe)Veiligheid
- Luchtkwaliteit
- Groen in de woonkernen

Het speerpunt duurzaamheid heeft de milieuthema's:

- Klimaatbeleid

- Duurzaam inrichten van bedrijventerreinen
- Voorkomen en saneren van bodemvervuiling
- Natuur- en landschapbehoud en ontwikkeling

In de thema's Veiligheid en Gezondheid zijn onder andere de volgende aspecten van de handhaving van de ruimtelijke regelgeving opgenomen:

- Het voorkomen van onveilige situaties
- Het voorkomen van bouwen/slopen zonder vergunning

De doorwerking van de speerpunten vindt plaats door een vertaling van de verschillende thema's. Daarnaast hebben de speerpunten hun doorwerking in het Milieu-uitvoeringsprogramma (MUP) en het handhavingsuitvoeringsprogramma Ruimtelijke regelgeving. In dit jaarverslag worden de activiteiten en producten uit de uitvoeringsprogramma's verantwoord.

1.2 Gegevensverzameling

Voor het volgen en vastleggen van de resultaten is o.a. gebruik gemaakt van de milieumonitor Overbetuwe¹ (zie bijlage 1), urenregistratie BWM in PRS, Productenrealisatie BWM, Programmamaverantwoording Milieu en registratie handhavingszaken ruimtelijke regelgeving.

1.3 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 9 worden de verschillende milieuthema's behandeld die de basis vinden in het milieubeleidsplan. Per thema zijn de doelstellingen uit de beleidsplannen nog eens kort samengevat omdat deze doelen de basis zijn van ons handelen. In hoofdstuk 10 wordt in gegaan hoe er is samengewerkt met de milieuregio Arnhem (MRA) en de stadsregio Nijmegen op het gebied van milieu. In hoofdstuk 11 wordt er ingegaan op de handhaving ruimtelijke regelgeving.

Aan de hand van de resultaten worden vervolgens per thema conclusies getrokken. In een vooruitblik 2010 worden de nog uit te voeren activiteiten expliciet benoemd.

¹ In dit jaarverslag wordt regelmatig de term monitoren gebruikt. Hiermee wordt bedoeld het systematisch volgen en vastleggen van meetgegevens en resultaten (betekenis Van Dale: controleren, toezicht houden).

2. Geluid

De bestrijding van geluidhinder door bedrijven, wegverkeer en railverkeer levert een belangrijke bijdrage aan de bescherming en verbetering van het woon- en leefklimaat. Overbetuwe streeft naar meer inzicht in de geluidkwaliteit van haar grondgebied. Daarnaast wil de gemeente voorkomen dat nieuwe geluidhindersituaties ontstaan en wil ze bestaande knelpunten oplossen.

Doel 2006-2009

- Er bestaat inzicht in de geluidssituatie binnen de gemeente Overbetuwe.
- Bestaande geluidknelpunten zijn cq worden gesaneerd.
- In 2005 is gemeentelijk geluidbeleid ontwikkeld. De uitwerking van gemeentelijk geluidbeleid vindt plaats met geluidkaarten.
- Geluid maakt een integraal onderdeel uit van andere beleidsterreinen.

Resultaten 2009

In 2008 en 2009 zijn bij zes woningen in Elst die liggen langs het spoortraject Arnhem-Nijmegen gevelisolatiewerkzaamheden uitgevoerd. Bij deze woningen werd namelijk de grenswaarde voor het binnengeluidniveau vanwege railverkeerslawaaï overschreden.

Verder is eind 2008 in het kader van de Eindmelding verkeerslawaaï een laatste inventarisatie gemaakt van de woningen die van oudsher een te hoge geluidbelasting ondervinden vanwege wegverkeer. In 2009 is door Bureau sanering Verkeerslawaaï om aanvullende gegevens gevraagd voor de eindmelding. Deze gegevens zijn verstrekt.

In 2009 is het opgestelde geluidbeleid door de raad vastgesteld. Het vastgestelde geluidbeleid is gebaseerd op gegevens van de Regionale Verkeers Milieu Kaart van 2005. In 2009 is een begin gemaakt met een actualisatieslag van de geluidkaarten en geluidprofielen. Deze beide instrumenten vormen de basis voor de te nemen maatregelen. Door veranderingen in het wegenpatroon en een toename van de verkeersintensiteiten op de wegen moet de basis weer opnieuw gelegd worden.

In 2009 is door de afdeling BWB voor een aantal woningen hogere waarden dan de toegestane gevelbelasting toegekend. Deze bevoegdheid is recentelijk verschoven van de provincie naar de gemeente.

Vooruitblik 2010

In het eerste halfjaar worden de geluidskaarten en –profielen geactualiseerd en worden de invoergegevens (bijvoorbeeld: rijsnelheden, wegdektype, voertuigintensiteiten en voertuigverdeling) van de regionale verkeersmilieukaart (RVMK) op juistheid en volledigheid gecontroleerd.

Ook wordt een begin gemaakt met de implementatie van het beleid en de voorbereiding van het saneren van de gevels van de hoogbelaste woningen.

3. Bodem

Voor het aankopen en verkopen van terreinen, het ontwikkelen van bestemmingsplannen voor woningbouw en industrieterreinen is inzicht in de bodemkwaliteit vereist. De eisen die aan de bodem en het grondwater worden gesteld zijn mede afhankelijk van de gebruikswaarde of bestemming van de gronden (functiegericht saneren).

De Wet bodembescherming (Wbb) geeft het kader voor het bodembeleid.

Doel 2006-2009

- De gemeente geeft invulling aan Actief Bodembeheer
- Overbetuwe heeft inzicht in de bodemkwaliteit van de kernen van Overbetuwe en beschikt over een geformaliseerd bodemloket
- Voorlichting vindt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit structureel plaats
- Alle resterende, niet meer in gebruik zijnde, ondergrondse tanks zijn gesaneerd
- Er wordt volledig gebruik gemaakt van de mogelijkheden van het automatiseringplan

3.1 Bodemsanering

Resultaten 2009

In 2009 zijn 49 verdachte locaties uit het historisch bodembestand nader onderzocht op eventuele verontreinigingen. Hierbij bleek dat er 18 locaties in aanmerking komen voor een verkennend onderzoek. Dit zijn locaties waarbij de gemeente eigenaar is/wordt en waar ontwikkelingen gaan plaatsvinden.

Vooruitblik 2010

In 2010 worden deze 18 verkennende onderzoeken uitgevoerd. Hierna zal gekeken worden bij welke locaties aanleiding is voor een nader onderzoek.

3.2 Actief bodembeheer

Resultaten 2009

De bodemkwaliteitskaart Overbetuwe met de daarbij behorende toepassingsregels is in 2008 vastgesteld. De kaart is aangepast aan het nieuwe Besluit Bodemkwaliteit. De kaart en het besluit Bodemkwaliteit fungeren beide als toetsinstrument voor hergebruik van grond. Daarnaast wordt het verkregen inzicht in de bodemkwaliteit gebruikt voor de onderbouwing van diverse planontwikkelingen. In 2009 is een start gemaakt met het opstellen van een regionale bodemkwaliteitskaart.

Conclusie

De gemeente voert een actief bodembeheer.

Vooruitblik 2010

In 2010 wordt toezicht en handhaving van het Besluit bodemkwaliteit verder vorm gegeven. In 2010 wordt de kaart digitaal beschikbaar gesteld op de website van de gemeente.

4. Afval

Doel:

Overbetuwe streeft naar aansluiting bij de landelijke doelstellingen voor preventie en hergebruik van afval, conform de voorkeursvolgorde zoals genoemd in de "Ladder van Lansink". Om hergebruik te bevorderen wordt in Overbetuwe gewerkt aan het opzetten van een doelmatige inzamelstructuur, waarbij de afvalstoffenheffing voor de inwoners zoveel mogelijk wordt beperkt. Om de destijds opgestelde uitgangspunten: "de vervuiler betaalt" en "het behalen van een hoger milieurendement" te realiseren, is in 1999 het diftar-afvalinzamelsysteem ingevoerd. Sinds de invoering van het diftar-systeem is de hoeveelheid gescheiden componenten uit het restafval gestegen en hierdoor is de hoeveelheid restafval gedaald. In 2007 is het diftar-systeem ook ingevoerd voor de bewoners van hoogbouwlocaties middels ondergrondse afvalcontainers. Deze bewoners betalen nu per afgevoerde vuilniszak. Op beide milieustraten betalen de aanbieders voor het afgevoerde afval. Het hanteren van tarieven op de milieustraten doet recht aan het uitgangspunt "de vervuiler betaalt". Het diftar-systeem is dé prikkel om de hoeveelheid restafval zoveel mogelijk te beperken door het voorkomen van afval middels scheiden en hergebruik. Inwoners hebben hiervoor de faciliteiten in de vorm van verzamelcontainers voor glas, blik,

drankenkartons, textiel en kunststofverpakkingen. Bruikbare goederen kunnen worden opgehaald door het kringloopbedrijf. Dit bedrijf heeft ook een eigen kringloopwinkel in Elst.

Resultaten 2009

In 2009 zijn in het laatste kwartaal 5 extra retourterminals (VIP's) en 8 ondergrondse containers voor drankenkartons geplaatst. Ook de bovengrondse verouderde glas- en blikcontainers zijn vervangen door ondergrondse inzamelcontainers.

In 2009 is de rapportage opgesteld van de in 2008 uitgevoerde sorteeranalyses huishoudelijk afval. Deze analyses geven inzicht in de samenstelling van het huishoudelijk restafval en informatie over het afvalgedrag van de inwoners. Het resultaat van de sorteeranalyse van het restafval is weergegeven in onderstaande tabel. Hierin worden de verschillende afvalcomponenten uit het restafval weergegeven.

Resultaten sorteeranalyse

Totaal restafval	162 kilogram inwoner
Gft-afval	58
Bruikbaar papier	18
Glas	6
Textiel	7
Kunststof	32
Overig huishoudelijk afval *)	41

*) metalen, puin, hout, hygiënisch papier, drankenkartons, kca, tapijten, matten, leer, rubber en ondefinieerbaar afval

Uit de sorteeranalyses blijkt dat er nog winst valt te behalen door een betere scheiding van het restafval. De gescheiden afvoer van kunststofverpakkingen en drankenkartons zal vanaf 2010 sterk toenemen. Het aandeel gft-afval, oud papier, glas en textiel uit het restafval kan verminderen door inwoners te stimuleren deze componenten gescheiden van het restafval te houden.

Trends 2001-2009

In onderstaande overzichten van de verschillende afvalfracties (restafval, gft, papier, glas, textiel, klein chemisch afval, kunststofverpakkingen en drankenkartons) worden de trends van 2001 tot en met 2009 aangegeven.

Restafval

	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	6.497	162
2002	6.600	164
2003	6.460	158
2004	6.621	161
2005	6.216	146
2006	6.900	160
2007	7.074	160
2008	7.193	162
2009	6.971	154

De inzameling van restafval is in 2009 met 8 kilogram per inwoner afgenomen ten opzichte van 2008. De afname van de hoeveelheid restafval wordt veroorzaakt door de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingen en drankenkartons. Daarnaast zorgt de economische crisis voor een lager consumptieniveau en dus minder afval. Met 154 kilogram produceert Overbetuwe het minste aantal kilogrammen restafval per inwoner binnen het regionaal samenwerkingsverband MRA.

Gft-afval	richtlijn 105 kg	
	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	4.399	110
2002	4.368	109
2003	4.042	99
2004	4.101	100
2005	4.291	100
2006	3.755	87
2007	3.597	82
2008	3.670	82
2009	3.816	85

In 2009 is de hoeveelheid ingezameld gft-afval gestegen met 3 kilogram per inwoner vergeleken met 2008. Binnen het regionaal samenwerkingsverband MRA scoort Overbetuwe boven het gemiddelde aantal kilogrammen gescheiden ingezameld gft-afval per inwoner.

Overbetuwe stimuleert het thuiscomposteren door het subsidiëren van compostvaten. Hierdoor neemt de hoeveelheid gft-afval dat ingezameld en verwerkt moet worden af.

Oud papier	richtlijn 90 kg	
	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	3.249	81
2002	3.207	80
2003	3.191	78
2004	3.361	82
2005	3.477	82
2006	3.592	83
2007	3.620	82
2008	3.812	85
2009	3.530	78

De hoeveelheid ingezameld oud papier is in 2009 met 7 kilogram per inwoner gedaald ten opzichte van 2008. De lagere papierinzameling wordt veroorzaakt door de lagere papierconsumptie en dit is te wijten aan de economische crisis. De landelijke richtlijn van 90 kilogram per inwoner wordt nog niet gehaald.

Glas		richtlijn 23 kg
	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	1.162	29
2002	1.274	31
2003	1.081	27
2004	1.200	29
2005	1.030	24
2006	1.060	25
2007	1.073	24
2008	1.103	25
2009	1.086	24

De inzameling van glas is in 2009 gedaald met 1 kilogram per inwoner ten opzichte van 2008. Aan de landelijke richtlijn van 23 kilogram per inwoner wordt voldaan.

Textiel		richtlijn 5 kg
	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	166	4,2
2002	170	4,3
2003	201	4,9
2004	216	5,3
2005	236	5,5
2006	227	5,3
2007	263	5,9
2008	261	5,8
2009	246	5,4

De textielinzameling is in 2009 licht gedaald ten opzichte van 2008. Door de recessie wordt kleding langer doorgedragen voordat het wordt afgedankt. De landelijke richtlijn van 5 kilogram per inwoner wordt sinds 2004 gehaald.

Klein Chemisch Afval (KCA)		richtlijn 2 kg
	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2001	51	1,27
2002	52	1,29
2003	37	0,90
2004	52	1,26
2005	57	1,33
2006	57	1,32
2007	60	1,35
2008	66	1,48
2009	61	1,34

In 2009 is de hoeveelheid ingezameld kca gedaald ten opzichte van voorafgaand jaar. De landelijke richtlijn van 2 kilogram per inwoner wordt nog niet gehaald.

Kunststofverpakkingen

	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2008	17	0,38
2009	82	1,81

In 2008 is de eerste retourterminal (VIP) voor de inzameling van kunststofverpakkingen geplaatst op het Europaplein te Elst. Elke gemeente is vanaf 1 januari 2010 verplicht om deze verpakkingen gescheiden in te zamelen. Overbetuwe heeft gekozen voor een brengsysteem bij supermarkten. In 2009 zijn in het laatste kwartaal de overige 5 retourterminals geplaatst. Het grootste deel van de hoeveelheid van 82 ton is in het laatste kwartaal van 2009 ingezameld. Vanaf 2010 kan een reëel beeld worden gegeven van de totale hoeveelheid gescheiden kunststofverpakkingen.

Drankenkartons

	Ton per jaar	Kilogram inwoner
2008	8	0,18
2009	48	1,05

In 2008 is de eerste ondergrondse container voor drankenkartons in gebruik genomen op het Europaplein te Elst. In het vierde kwartaal van 2009 is het aantal containers uitgebreid met 8 exemplaren. De locaties zijn centraal gelegen, dichtbij een supermarktvoorziening. Het grootste deel van de ingezamelde hoeveelheid van 48 ton heeft betrekking op het laatste kwartaal van 2009. In 2010 kan de werkelijke totale hoeveelheid weergegeven worden.

Conclusie

In het laatste kwartaal van 2009 is de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingen en drankenkartons gemeentebreed ingevoerd. Sinds de invoering van het diffar-systeem is de hoeveelheid gescheiden componenten uit het restafval gestegen, waardoor de hoeveelheid restafval is gedaald. Aan de landelijke doelstelling voor bronscheiding wordt in Overbetuwe voldaan, met uitzondering van gft-afval, oud papier en kca. De bronscheiding bedraagt in 2009 56 procent en voldoet hiermee bijna aan de landelijke doelstelling van 60 procent.

Vooruitblik 2010

In 2010 worden de nieuwe inzamelfaciliteiten voor kunststofverpakkingen en drankenkartons verder geoptimaliseerd, met als doel de gebruiksvriendelijkheid te verbeteren. De inwoners hebben nu de mogelijkheid om alle verpakkingsmaterialen gescheiden in te leveren. Dit betekent dat er minder restafval in de grijze afvalcontainer terecht komt, waardoor het percentage recycling toeneemt. Dit heeft als resultaat een positief milieueffect en lagere kosten voor de inwoners. In 2010 worden de inwoners geïnformeerd over de voortgang van de gescheiden inzameling van kunststofverpakkingen en drankenkartons. Daarnaast zal de totale afvalscheiding verder gestimuleerd worden.

Extra aandacht zullen de 6 VIP's krijgen. Door de storingen werken deze inzamelmachines nog niet optimaal. Met de leverancier wordt regelmatig

overlegd om tot technische oplossingen te komen. Uitgangspunt hierbij is dat de inwoners gebruik kunnen maken van een betrouwbaar inzamelsysteem. Tenslotte is eind 2009 besloten om op beide milieustraten in de loop van 2010 over te gaan tot het betalen met de PIN-pas. Vanaf 1 maart 2010 kan op de milieustraten naast contant geld, ook met de PIN-pas betaald worden. Vanaf 1 september kan alleen nog met de PIN-pas afgerekend worden. Het afschaffen van contante betalingen betekent dat er geen handelingen meer plaats hoeven te vinden met contant geld, zoals tellen, vervoeren en afstorten. Ook de medewerkers van de milieustraten lopen dan niet meer rond met contant geld. Uit veiligheidsoverwegingen is dit een positief aspect. In de overgangstermijn van 1 maart tot 1 september wordt regelmatig met de medewerkers van de milieustraten geëvalueerd over de voortgang van het nieuwe betaalsysteem, zodat op 1 september probleemloos overgestapt kan worden op het PIN-systeem. Er wordt ook een draaiboek opgesteld hoe te handelen bij het onverhoopt uitvallen van de betaalautomaten.

5. Klimaatbeleid, Duurzaam Bouwen en Gemeentelijk Interne Milieuzorg

Klimaatverandering vormt een van de grootste uitdagingen van deze tijd!

Als gevolg van de toenemende ongerustheid over de versnelde opwarming van de aarde, staat ons klimaat volop in de belangstelling. Volgens wetenschappers wordt dit veroorzaakt door het zogenaamde broeikaseffect als gevolg van menselijk handelen. Vooral de toenemende uitstoot van broeikasgassen zoals kooldioxide (CO₂) door ons energieverbruik, lijkt bij te dragen aan de versnelde opwarming van de aarde. In 1997 zijn voor het eerst afspraken gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het zogenaamde Kyoto-protocol. De afspraken die voortvloeien uit het Kyoto-protocol zijn overgenomen en vaak zelfs aangescherpt in landelijke en lokale doelstellingen.

De landelijke doelstellingen kunnen als volgt worden samengevat:

- 20% duurzame energie in 2020
- 2% energiebesparing per jaar
- 30% CO₂-reductie in 2020.

Om deze doelstellingen te realiseren heeft het Rijk de 'stimuleringsregeling lokale kwaliteitinitiatieven ingesteld (SLOK). De uitkering Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven is een vervolg op de BANS (Bestuurlijk Akkoord Nieuwe Stijl) subsidieregeling. De gemeente heeft gebruik gemaakt van deze subsidieregelingen.

De Gemeente Overbetuwe voert al jaren een actief klimaatbeleid. In 2004 is gestart met de uitvoering van een actief vierjarig klimaatprogramma. Op initiatief van de raad kreeg dit een vervolg met het opstellen een uitvoeringsprogramma, Overbetuwe naar klimaatneutraal.

De doelstellingen zijn:

- De gemeentelijke organisatie Overbetuwe is klimaatneutraal in 2015.
- De gehele gemeente streeft ernaar om klimaatneutraal te zijn in 2030.

Het uitvoeringsprogramma bevat actiepunten die een uitwerking zijn van opgave 17 over duurzaamheid uit het ontwerp Toekomstvisie + van de gemeente.

Resultaten 2009

Het uitvoeringsprogramma "Overbetuwe naar klimaatneutraal" is op 8 september 2009 door de gemeenteraad beleidsmatig vastgesteld en op 3 november 2009 in de begrotingsraad. Voor de periode 2009 tot en met 2012 is dit uitvoeringsprogramma verankerd in het nieuwe milieubeleidsplan.

Het uitvoeringsprogramma van de gemeente Overbetuwe zijn de eerste stappen naar een klimaatneutrale gemeente. De 73 acties leiden nog niet tot een klimaatneutrale gemeente.

Met verwijzing naar het uitvoeringprogramma volgt onderstaand een opsomming/resultaat van de acties die in 2009 zijn gestart.

Actiepunt	Resultaat/stand van zaken
nr.01 De gemeente zorgt voor structurele capaciteit voor de monitoring en coördinatie route "Overbetuwe naar klimaatneutraal.	De benodigde structurele capaciteit is met 1,6 fte ingevuld.
nr. 02 Opzetten monitoringsysteem in samenwerking met andere gemeenten	Over de opzet zijn ervaringen uitgewisseld. Ook heeft afstemming plaatsgevonden met het agentschap SenterNovem. Afronding- en uitwerking vindt plaats in 2010.
nr. 29/48 Het opstellen van een communicatieplan intern/extern met aandacht voor de interne/externe communicatie en interne implementatie van de ambities uit dit programma.	Externe ondersteuning is nodig. Uit offertes wordt een keuze gemaakt met daarin plan van aanpak/strategie. Daarna volgt in 2010 een intern communicatie en implementatietraject
nr.06/16 Het centraal monitoren van het energiegebruik gebruik in samenspraak met MO (extra 1 fte)	De benoeming van 1 fte heeft plaatsgevonden. Deze werknemer is inmiddels aan de slag met het centraal monitoren.
nr.08 en 11 Basiscriteria vaststellen m.b.t. Duurzame inkoop. Speciaal m.b.t. duurzame inkoop.	De duurzaamheidcriteria van het agentschap SenterNovem worden gevolgd en vervolgens vastgesteld.
nr.15 Het realiseren van een zeer duurzaam, voorbeeldstellend huis der gemeente.	De ambities worden meegenomen in de afweging van keuze van architecten medio april 2010.
nr.17 Het uitvoeren van een wagenparkscan samen met het bedrijfsleven.	De scan is uitgevoerd en zal in 2010 in een uitvoeringprogramma worden uitgewerkt.
nr. 19 Het aanschaffen van zuinige wagens rijdend op alternatieve/schone brandstoffen voor de eigen dienstreizen.	Daarmee is in 2009 een start (er rijdt een auto op aardgas) gemaakt door gefaseerde vervanging van het – waar mogelijk – wagenpark bij de buitendienst. Deze actie blijft aandacht vragen.
nr. 33 De gemeente werkt met de provincie een pilot uit voor het creëren van een natuurlijke speelplaats Cool Nature.	Is in samenspraak met de afdeling maatschappelijke ontwikkeling opgepakt. Keuze voor locatie is gemaakt. Bij de provincie is aanvraag voor subsidie ingediend.
nr.36 Samen met het onderwijs en de initiatiefnemers van Boerderij Lingezegen worden de mogelijkheden in kaart gebracht om een permanent MEC op te zetten in Park Lingezegen. Hierover worden afspraken gemaakt.	De ontwikkeling van een Milieu Educatiecentrum bevindt zich in de beginfase. Besluitvorming over gemeentelijke steun, niet financieel, heeft plaatsgevonden.
nr.38 Voor de bestaande scholen wordt het Frisse scholenproject opgestart, conform de	Het project is opgestart. Een financiële ondersteuning op grond van de Regeling verbetering binnenklimaat

SenterNovemmethodiek.	huisvesting primair onderwijs is toegekend.
nr. 45 Het uitvoeren van wagenparkscans voor eigen organisatie en bedrijfsleven, met daarbij evaluatie en terugkoppeling.	De scan is uitgevoerd. Een evaluatie en terugkoppeling vindt plaats in 2010.
nr. 54 Uitwerken van uitvoeringprogramma van kansen voor zonne-energie en windenergie voor Overbetuwe.	Met betrekking tot het Betuws Bedrijvenpark wordt bij verdere ontwikkelingen, windenergie en zonne-energie en het benutten van andere vormen van duurzame energie het uitgangspunt
nr. 62 Het in MRA verband opstellen van een KWO kaart voor de regio en deze kaart uiterlijk in 2010 communiceren met alle bouwende partijen in Overbetuwe.	De KWO kaart is inzichtelijk gemaakt, een vervolg van het traject vindt plaats in 2010.
nr. 65 Overbetuwe zal aansluiten bij het programma duurzaam inkopen.	Aansluiting programma duurzaam inkopen heeft plaatsgevonden. Bij aankopen vindt toets plaats op basis van duurzaamheidscriteria van het agentschap SenterNovem.
nr. 69 Uitvoering project Duurzaamheidstrein voor economische en duurzame melkveehouderij.	Dit traject is samen met EZ in voorbereiding om de financiering rond te krijgen.

De gemeente heeft zich aangesloten bij het Klimaatverbond Nederland. Dit is een dynamisch netwerk van gemeenten, provincies en waterschappen dat samenwerkt aan projecten, kennis uitwisselt om klimaatbeleid te verankeren, uit te voeren en zichtbaar te maken. Om te bepalen waar de verschillende organisaties staan ten aanzien van klimaatbeleid is er een 10 puntenplan ontwikkeld waar de gemeente Overbetuwe aan meedoet. Met de acties uit de klimaatnota heeft de gemeente Overbetuwe de hoogste status (triple A) gekregen.

Resultaten van projecten die al eerder zijn gestart en ook in 2009 zijn uitgevoerd

1. Project Overbetuwe pakt uit met energiebox- en energieadvies aan huis.	Het project is in juni 2009 beëindigd. Deelname van 4925 huishoudens = + 90% van de beoogde doelgroep. De Aanpak en het resultaat was kartrekker voor het winnen van de Gelderse Energieprijs 2009. Er zijn 20% meer huishoudens bezocht dan de vooraf gestelde doelstelling. De resultaten zijn: CO2-reductie totaal 2.564.156 kg per jaar; besparing fin. per huishouden € 155 per jaar = totaal € 763.375; 2006 EPA,s zijn door particuliere huiseigenaren en corporaties uitgevoerd; Er zijn 4 prijzen uitgereikt op basis van spel en win uitgereikt. Het Spel & Win element loopt door tot en met het jaar 2012.
2. Specifieke subsidieregeling duurzame energie en energiebesparende maatregelen gem. Overbetuwe 2008 t/m. 2011.	Subsidieregeling a € 20.000 per jaar geldt voor particuliere huiseigenaren en non-profitinstellingen in Overbetuwe. De jaarbudgetten 2008, 2009 en inmiddels 2010 zijn volledig benut evenals extra toegekende subsidie van € 100.000 door provincie Gelderland. De subsidieregeling heeft de volgende resultaten opgeleverd: 87 subsidieaanvragen zijn toegekend; financiële besparing bedraagt 20.402,95 per jaar; gasbesparing bedraagt 33.287 m3 per jaar; CO2-reductie bedraagt 79.320 kg per jaar.

Conclusie

Met de vaststelling van de nota "Overbetuwe naar Klimaatneutraal", het project Overbetuwe pakt uit met energiebox en energieadvies en het verstrekken van subsidie duurzame energie zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de doelstelling uit de toekomstvisie+, een klimaatneutrale gemeente in 2030.

Uit het mede winnen van de Gelderse energie blijkt dat de gemeente in Gelderland een koploper is op het gebied klimaatbeleid.

Vooruitblik 2010

In 2010 zal nadrukkelijk worden ingezet op de coördinatie- uitvoering en monitoring van de actiepunten in het uitvoeringsprogramma "Overbetuwe naar klimaatneutraal".

Er zal uitvoering worden gegeven aan een ludieke actie bij het Spel & Win element van het afgeronde energieboxen project en het verstrekken van subsidie duurzame energie.

6. Luchtkwaliteit en geurbeleid

Doel 2006-2009

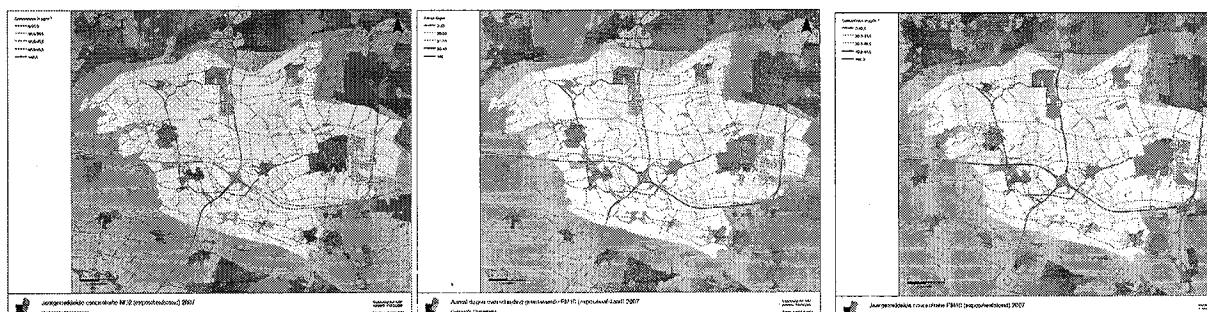
- Gedurende planperiode wordt uitvoering gegeven aan het Besluit luchtkwaliteit.
- In de planperiode is het geurbeleid van de provincie Gelderland ingevoerd.

Resultaten

Gemeenten rapporteren sinds 2008 met behulp van een rapportageversie van de saneringstool (zogenaamde rapportagestool). Dit om consistentie met de jaarlijkse rapportage te verkrijgen. In deze tool zijn alle relevante wegen (binnen Overbetuwe met name de snelwegen) opgenomen.

Een belangrijk doel van de jaarlijkse rapportage is om de luchtkwaliteit in Nederland te monitoren. Op basis hiervan worden de nationale rapportage aan de Europese Unie opgesteld. Het (voorheen) gebruikelijke traject van rapportages van gemeente aan provincie en van provincie aan VROM wordt sinds 2008 niet meer gevolgd.

Uit de resultaten blijkt dat grenswaardenoverschrijdingen binnen de gemeente Overbetuwe in 2009 beperkt bleven tot direct langs de A50 voor de jaargemiddelde concentratie NO₂ en het aantal overschrijdingsdagen voor fijn stof. Voor de overige stoffen en langs de andere (snel-)wegen werd in 2009 voldaan aan de grenswaarden.

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. Deze wet bevat standaardnormen voor geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen. De totale geurbelasting van alle agrarische bedrijven is in 2008 in beeld gebracht en er is bepaald of er sprake is van knelpunten. Uit dat onderzoek bleek dat de achtergrondbelasting (heersend leefklimaat) acceptabel is. In 2009 heeft het aspect geur ook een plaats gekregen in het nieuw op te stellen Milieubeleidsplan. Voor geur is het volgende beleidsstandpunt vastgesteld: "Er wordt voor gezorgd dat mensen worden beschermd tegen hinder door geur. In beginsel wordt daarbij het Gelders geurbeleid gehanteerd".

Conclusie

In 2009 hebben wij uitvoering gegeven aan het Besluit luchtkwaliteit door te voldoen aan de jaarlijkse rapportageplicht. Daarnaast is voor het aspect geur een beleidstandpunt geformuleerd.

Vooruitblik 2010

De gemeente Overbetuwe blijft de toetsing van ruimtelijke plannen op basis van de nieuwe wetgeving voortzetten. Aandachtspunt hierbij is het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) dat op 16 januari 2009 in werking is getreden. Met deze regelgeving wordt de vestiging van zogeheten 'gevoelige bestemmingen' - zoals een school - in de nabijheid van provinciale en rijkswegen beperkt.

7. Groen, Natuur en Landschap

De gemeente richt zich op het behouden en versterken van de landschappelijke kwaliteiten en het verhogen van de natuurwaarden.

Naast natuur zet Overbetuwe ook in op verbetering van het openbaar groen in de woonkernen in de gemeente. Voldoende kwalitatief hoogwaardig groen zorgt voor een verhoging van de leefkwaliteit in de kernen. Hier ligt een relatie met het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR).

In het nieuwe Milieubeleidsplan is het thema ecologie een van de drie hoofdthema's. Het gaat hierbij om het verhogen van de biodiversiteit en het verbinden van bestaande en nieuwe natuurgebieden.

Doel 2006-2009

- Er wordt uitvoering gegeven aan het gemeentelijke landschapsbeleid
- De afdeling RO stelt een geharmoniseerd landschapsbeleidsplan voor de hele gemeente Overbetuwe op
- De groenvoorziening in de kernen is op een hoger niveau gebracht

Resultaten 2009

Bij 15 ruimtelijke plannen zijn de natuurwaardenonderzoeken beoordeeld. Hierbij is bekeken in hoeverre voor beschermde soorten en habitattypen nadelige gevolgen optreden. In het kader het landschapsbeleid zijn de volgende projecten gerealiseerd en/of in ontwikkeling:

- Er is een ontwerp landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor het buitengebied.
- Participatie in de planontwikkeling en realisatie van Park Lingezen
- Realisatie landschapsvisie Slijk-Ewijk/Landgoed Loenen, -> opstellen projectopdracht en een milieuperspectief.
- Plan landschappelijke inpassing Betuweroute (27 ha) is uitgevoerd.
- Definitief ontwerp Randwijkse Waarden (Plas van Wijck).
- Voorbereiding wandelroute Oostermeint (in Hollanderbroek).
- Participatie in project WaalWeelde en Oosterhoutsche waarden (NURG).
- Voorbereiden en oppakken van 3 wielen in de Rijnuiterswaarden.
- Realisatie 42 erfbeplantingsprojecten.

Fig: voorbeeld wiel in uiterwaard

In 2009 is de groenverbetering opgestart van de wijk Zoetendaal en de kern Randwijk.

Conclusie

In 2009 zijn aantrekkelijke projecten gerealiseerd en opgestart op het gebied van natuur en landschap.

Vooruitblik 2010

In 2010 wordt het landschapsontwikkelingsplan door de nieuwe raad vastgesteld. Er zijn verschillende projecten in voorbereiding:

- Park Lingezen, Randwijkse Waarden, en ontwikkeling Noordoever Slijk-Ewijk;
- Afronding van het groenverbeterplan Zoetendaal en Zuiling en de start van de plannen bij Driel en Heteren;
- Voorbereiding groencompensatie A50 en de landschappelijke inpassing van de geluidschermen.

8. Vergunningverlening en Handhaving

Bedrijven bepalen, samen met de wegen en spoorwegen, voor een belangrijk deel de milieukwaliteit in de gemeente Overbetuwe. Door middel van een vergunningen- en meldingensysteem kan de gemeente Overbetuwe de milieubelasting van de bedrijven reguleren. Tevens wordt hinder van bedrijven voorkomen en een veilige leefomgeving gecreëerd. Toezicht en handhaving moeten er vervolgens voor zorgen dat de regulatie ook daadwerkelijk effect krijgt.

8.1 Vergunningverlening

De Wet milieubeheer kent een vergunningen- en een meldingenstelsel.

Doel

- Vanaf 2004 is structureel inzicht in de achterstanden bij vergunningverlening
- Vanaf 2005 vindt vergunningverlening op adequaat niveau plaats

Resultaten 2009

Producten	2007	2008	2009
Vergunning(besluit)	18	24	37
Meldingen	57	58	41

Conclusie

Er zijn in 2009 meer vergunningen verleend dan in 2008. De toename is een gevolg van een actualisatie van de milieuvergunningen voor LPG tankstations.

Het aantal meldingen is in geringe mate afgenomen. Het aantal meldingen is mede afhankelijk van het aantal bedrijfscontroles. In 2009 zijn er minder bedrijfscontroles uitgevoerd door onverwachte wegvallen van interne capaciteit is gevraagd. Vanwege beperkte capaciteit is ook meer externe ondersteuning ingezet om de proceduretermijnen te waarborgen.

Vooruitblik 2010

We verwachten een toename van het aantal aanvragen om milieuvergunning in verband met de invoering van Besluit huisvesting. Dit besluit vraagt van agrarische bedrijven (varkens en kippen) een aanpassing van hun veestallen. Voor de aanpassing is vaak een nieuwe milieuvergunning nodig. Met het Project actualisatie bedrijvenbestand worden alle bedrijven (opnieuw) in beeld gebracht. Verwacht wordt dat het aantal bedrijven in de loop der jaren fors is toegenomen. Er zal dus een toename plaatsvinden van het aantal te verlenen milieuvergunningen en er zullen meer controles plaatsvinden.

8.2 Naleving milieuvoorschriften

Toezicht en handhaving vinden plaats op basis van een bedrijvenbestand. Er heeft in 2009 integraal toezicht plaatsgevonden met de afdeling Veiligheid op het gebied van vuurwerk.

De "professionalisering van de milieuhandhaving" is daarin een belangrijke regeling. De regeling stelt voorwaarden aan de organisatie, die de kwaliteit en de kwantiteit van de handhaving borgen.

Doel

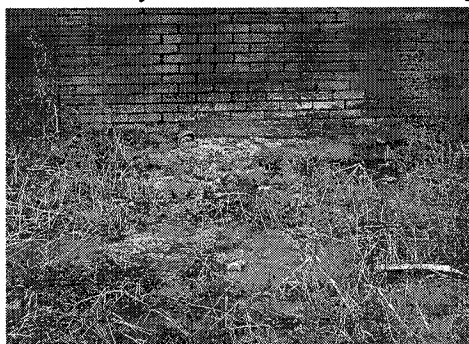
- In 2004 is structureel inzicht in de achterstanden bij handhaving
- In 2005 vindt handhaving op adequaat niveau plaats
- Vanaf 2004 beschikt Overbetuwe over een handhavingbeleidsplan

Resultaten 2009

Producten	2007	2008	2009
Controles	206	210	129
Dwangsommen	8	5	5
Bestuursdwang	0	0	0

Conclusie

Het aantal inrichtingen dat in 2009 is bezocht voor een milieucontrole is ten opzichte van 2008 afgenomen. De planning was de bedrijven met een gemiddelde en zwaardere milieubelasting te controleren volgens de vastgestelde controlefrequentie. Door onverwachte verminderde interne capaciteit in 2009 is het aantal controles afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. De controles die zijn uitgevoerd hebben betrekking op bedrijven met een zwaardere milieubelasting en probleembedrijven. Bedrijven met een gemiddelde milieubelasting zoals metaal- en houtbewerkingsbedrijven zijn minder bezocht. Deze bedrijven zullen in 2010 alsnog worden bezocht.

Het aantal toegepaste bestuurlijke dwangmiddelen blijft stabiel in aantal maar relatief is dit wel toegenomen. Het is lastig daarvoor een oorzaak te geven.

Mogelijk spelen de economische crisis, complexiteit van de inrichting of de wijze waarop is gecommuniceerd een rol bij het naleefgedrag. Het is niet nodig geweest een opgelegde dwangsom ook daadwerkelijk te innen.

Vooruitblik 2010

Er is een uitvoeringsprogramma op- en vastgesteld en dit programma zal worden afgestemd met de afdeling Veiligheid. De milieubelastende bedrijven in ieder geval worden bezocht.

9. Milieuklachten

9.1 Milieuklachten bedrijven (inrichtingsgebonden² klachten)

Deze klachten hebben betrekking op bedrijven. Voor de afhandeling van klachten is geen specifieke doelstelling in het MUP opgenomen.

Resultaten 2009

Producten	2007	2008	2009
Klachten	40	70	36

Conclusie

In 2009 is het aantal klachten gehalveerd ten opzichte van voorgaande jaren. In voorgaande jaren waren de klachten veelal gericht op horecabedrijven en het uitrijden van compost. In samenwerking met de afdelingen Veiligheid, Bestuurs- en management ondersteuning en politie worden (probleem)horeca specifiek en integraal opgepakt. Mogelijk dat deze aanpak tot een afname heeft gezorgd.

Vooruitblik 2010

Het aantal klachten valt moeilijk te sturen. Door blijvend aandacht te hebben voor probleembedrijven en de zware milieubelastende bedrijven zal worden geprobeerd het aantal klachten tot een minimum te beperken.

10. Samenwerkingsverbanden

10.1 Milieusamenwerking Arnhem (MRA)

De gemeente Overbetuwe werkt samen in de MRA. Het doel is het behartigen van de gezamenlijke belangen zowel rechtstreekse samenwerking als bij wet toevertrouwde belangen betreffende de bescherming van het milieu.

Gemeente Overbetuwe neemt deel aan ambtelijke vakberaden voor de verschillende milieuthema's waarin in kennis wordt uitgewisseld. Waar mogelijk wordt samen gewerkt op beleidsontwikkeling, aanbestedingen en projecten.

² Inrichtingsgebonden in de zin van de Wet milieubeheer

Het gaat om de thema's geluid en lucht, afval, bodem, klimaat en duurzaamheid, vergunningen, handhaving, externe veiligheid en beheersgroep regionale verkeersmilieukaart.

In 2009 heeft er samenwerking plaatsgevonden bij:

- Actualiseren van milieuvergunningen van bedrijven waarbij externe veiligheid een rol speelt (BEVI-plichtige inrichtingen).
- Het europees aanbesteden van de verwerking van huishoudelijk restafval.
- Het opstellen van een regionale beleidsvisie externe veiligheid.
- Het vormen van regionale uitvoeringsdiensten, waarin wordt gekeken hoe de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving kan worden verbeterd. Deze samenwerking gaat in 2010 verder.

10.2 De Stadsregio Arnhem Nijmegen

De gemeente Overbetuwe werkt samen met de stadsregio Arnhem Nijmegen. De stadsregio heeft vijf toekomstgerichte programma's opgesteld. In verband met verloop van personeel bij de stadsregio heeft er weinig samenwerking plaatsgevonden in 2009.

Er heeft wel samenwerking plaatsgevonden op het gebied van klimaatbeleid.

Het gaat om de volgende projecten:

- Onderzoeken in hoeverre er in Overbetuwe een aardgasvulpunt kan worden gerealiseerd.
- Uitvoeren van een wagenparkscan bij grote bedrijven in de gemeente Overbetuwe.
- Uitvoeren van een wagenparkscan binnen de gemeentelijke organisatie.

Een wagenparkscan is een kosten-batenanalyse van het wagenpark. De resultaten tonen aan voor wie en wanneer aardgas een rendabele brandstof is.

11. Handhaving Ruimtelijke regelgeving

11.1 Inleiding

Voor het jaar 2009 was geen (sectoraal) handhavingsbeleid vastgesteld. Wij hebben zoveel mogelijk de lijn doorgezet van de periode 2005-2008. Het belangrijkste uitgangspunt in het beleid was –en dat gold ook voor het jaar 2009- dat de gemeente voorkomt dat er situaties ontstaan die strijdig zijn met wet- en regelgeving. Voor de gemeente was een adequaat en verantwoord ambitieniveau in drie kernpunten samen te vatten:

1. Onveilige situaties worden voorkomen
2. Aanwezige achterstanden worden adequaat weggewerkt
3. Overtredingen worden in volgorde van prioriteit gehandhaafd

Het verslag voor 2009 heeft nog steeds een sectoraal karakter. Bij de uitvoering van het beleid is waar mogelijk een verband gelegd met andere beleidsvelden om daarmee het integrale karakter te benadrukken. Voor de komende jaren wordt waar mogelijk doorgegaan met een verdere integrale aanpak. Dit strookt met de inwerkingtreding in juli 2010 van de Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo). Deze wet legt het accent op integrale vergunningverlening en integrale handhaving. Het verslag volgt de opzet van het verslag voor het jaar 2008 en is daarom ook in hoge mate inhoudelijk gelijk daaraan.

Wat is ruimtelijke regelgeving?

De ruimtelijke regelgeving omvat met name van de volgende terreinen:

- de gebruiksvoorschriften van bestemmingsplannen;
- de bouwvoorschriften, zoals het bouwen zonder of in afwijking van een bouwvergunning, het Bouwbesluit, de bouwverordening Overbetuwe, ernstige strijd met redelijke eisen van welstand;
- de sloopvoorschriften, zoals het slopen zonder of in afwijking van een sloopvergunning, slopen waarbij asbest is betrokken;
- de monumentenverordening en –wet, zoals het uitvoeren van werkzaamheden zonder of in afwijking van de monumentenvergunning;
- de aanlegvoorschriften, te weten het uitvoeren van werkzaamheden zonder of in afwijking van een aanlegvergunning.

Voor het jaar 2009 is op dezelfde voet doorgegaan op basis van het vastgestelde beleid in 2004. Het is met het oog op de komst van de Wabo ook niet zinvol om nog een apart sectoraal beleidskader voor het jaar 2010 vast te stellen. De uitkomsten van deze evaluatie worden meegenomen voor het (integrale) handhavingsbeleid voor de komende periode vanaf 2010.

Integraal in 2009

Tot nu toe zijn zaken als de niet op elkaar afgestemde regelgeving, de verschillende beslissingsbevoegdheden en de verschillende rechtsgangen tegen genomen besluiten een belemmering om te komen tot een optimale integrale werkwijze en daaruit voortvloeiende integrale besluitvorming, terwijl hiernaar wel een uitdrukkelijke vraag is. Deze belemmeringen zijn geen reden om te wachten met een integrale werkwijze tot de in werking treding van de Wabo. Ook in 2009 is dus al zoveel mogelijk integraal opgepakt.

Bij de uitvoering van vergunningverlening en toezicht vindt tussen het team Bouwen en Wonen, het team Milieu (bedrijven) en het team Veiligheid, al structurele afstemming plaats. Dit komt bijvoorbeeld vooral naar voren in zaken, waarbij handhaving in het geding is en waarbij ook milieu-aspecten gelden, zoals bij bedrijven die wel een vergunning hebben op grond van de Wet milieubeheer maar toch op een locatie zitten waar de vestiging planologisch niet is toegestaan. Verder komt het milieu-aspect (zoals hindercirkels) aan de orde bij de vraag of in geval van mogelijke handhaving een legalisatie aan de orde kan zijn. Verder hebben controles met het team Veiligheid als resultaat dat alle aspecten van de ruimtelijke leefomgeving in een keer besproken worden.

In een geval moest op korte termijn handhavend worden opgetreden in verband met mogelijke drugshandel in een woning. Hiertoe is een besluit genomen tot sluiting in relatie tot een handhavingsbesluit tot daadwerkelijke verwijdering van het pand.

11.2 Uitgangspunt handhavingsbeleid 2005-2008

De gemeente geeft nog steeds prioriteit aan handhaving van (ruimtelijke) regelgeving. Hierbij is gekozen voor een vervolg op de beleidsperiode 2005-2008 met een handhavingsniveau met een kwalitatief hoogwaardig preventief toezicht op illegale situaties, gericht op veiligheid en gezondheid bij verleende vergunningen. Bij dit niveau is tevens een actief correctief toezicht van toepassing. Er vindt gericht toezicht plaats op verleende vergunningen. Dit gebeurt ook op schriftelijke meldingen van overtredingen. Tevens vinden periodieke controles plaats.

Het ambitieniveau van de gemeente Overbetuwe, zoals geformuleerd bij de vaststelling van het beleid in 2004 voor het beleidsterrein ruimtelijke regelgeving is in drie kernpunten samen te vatten:

1. **Onveilige situaties worden voorkomen:** Door structureel en consequent toezicht en een daadkrachtige aanpak van overtredingen moet de kans op deze onveilige situaties worden verkleind. Goede voorlichting hierbij is een voorwaarde.
2. **Aanwezige achterstanden worden adequaat weggewerkt:** Om daadkrachtig en consequent te kunnen handhaven moeten achterstanden worden voorkomen. De gemeente is door een te lange behandelingstijd niet geloofwaardig in het uitvoeren van het beleid.
3. **Overtredingen worden in volgorde van prioriteit gehandhaafd:** De aanpak van deze zaken is een minimale vereiste om de bescherming en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente te bewerkstelligen.

11.3 Onveilige situaties voorkomen

Indien een bouwvergunning is verleend vindt controle plaats aan de hand van de vastgestelde toezichtsmomenten. Als er een klacht is ontvangen vindt ook controle plaats. Door structureel en consequent toezicht en een daadkrachtige aanpak van overtredingen moet de kans op onveilige situaties worden verkleind. Goede voorlichting hierbij is een voorwaarde. Allereerst geeft deze paragraaf een overzicht van de verleende vergunningen 2009. Deze vergunningen zijn namelijk het vertrekpunt van het toezicht en de handhaving. Ook is een korte uitleg opgenomen over het aantal toezichtsmomenten per object in theorie en de praktijk. Het exacte aantal controles voor 2009 is niet bekend.

Tabel 1: aantal verleende vergunningen 2009

Soort vergunning	Totaal verleend
Lichte bouwvergunning	134
Reguliere bouwvergunning	210
Sloopvergunning	58
Vrijstelling gebruik	13
Reclamevergunning	5
Aanlegvergunning	0
Monumentenvergunning	28
Totalen	448

De gemeenteraad koos bij de vaststelling van het beleid voor de periode 2004-2008 voor een aantal toezichtsmomenten van de verleende bouwvergunningen op niveau 1. Dit niveau correspondeert met preventief toezicht en correctief toezicht. Door de gemeenteraad werd namelijk veel waarde gehecht aan een goed preventief toezicht om overtredingen te voorkomen en in een vroegtijdig stadium overtredingen te constateren en op te lossen. Bij het niveau 1 is dan ook gekozen voor toezicht en controle op de essentiële momenten in het bouwproces. Dit toezicht is van belang omdat het hier gaat om bouwwerkzaamheden die na voltooiing van het bouwwerk niet of moeilijk meer te controleren zijn. Voorts kan hierdoor in een vroegtijdig stadium corrigerend worden opgetreden. Afwijkende zaken worden door de bouwinspecteurs ter plekke met de bouwer/gebruiker besproken en opgelost. In de situatie van niveau 1 moet toezicht op de verleende vergunningen plaatsvinden met de volgende frequentie van minimale toezichtsmomenten:

Tabel 2: minimale toezichtsmomenten uit het vastgestelde beleid d.d. 21 december 2004 (niveau 1)

Bouwwerken	Minimale toezichtsmomenten					Totaal
	1e paal	Wapening	Vloer	Dak	Oplevering	
Vrije kavels	✓	✓	✓	✓	✓	5
Woningbouwcomplexen	✓	✓	✓	✓	✓	5
Utiliteitswerken	✓	✓	✓	✓	✓	5
Overige bouwaanvragen < € 4500	✓				✓	2
Overige bouwaanvragen € 4500 - € 22.500	✓	✓	✓	✓	✓	5
Overige bouwaanvragen > € 22.500	✓	✓	✓	✓	✓	5

Uit de evaluatie voor 2009 blijkt dat er bij de woningbouwcomplexen, industriegebouwen, kantoren en scholen (utiliteitswerken) in het jaar 2009, evenals in 2008, minimaal 5 toezichtmomenten zijn geweest. Bij een aantal woningbouwcomplexen (bijvoorbeeld Westeraam en Grote Breekenhof) zijn zelfs 6 à 7 toezichtsmomenten geweest. Dit komt overeen met het aantal toezichtsmomenten uit het beleidskader 2005 – 2008. Bij de reguliere woningen zijn minimaal twee toezichtsmomenten geweest. In 2009 is (veelal) onaangekondigd toezicht gehouden, waarbij bij alle bouwvergunningen voor woningen in ieder geval de wapeningscontrole en de eindcontrole heeft plaatsgevonden. Dit is niet conform ambitieniveau 1 uit het handhavingsbeleid, omdat vooral aandacht was voor het aantal toezichtsmomenten bij de grotere woningbouwprojecten en utiliteitswerken. Door deze prioriteitsstelling zijn aldus minder toezichtsmomenten (< 5) geweest bij de bouwvergunningen voor de andere objecten, zoals vrije kavels en overige bouwaanvragen.

Door de wijze waarop de toezichtsmomenten van vergunningen worden geregistreerd is het niet mogelijk per toezichtsmoment een totaal overzicht van de controles per object in 2009 te maken. Het nu beschikbare registratiesysteem maakt dit nog niet mogelijk. Dit wordt wel mogelijk in een op korte termijn in te voeren registratiesysteem ter voorbereiding op de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in 2010.

Samengevat zijn er voor reguliere bouwvergunningen gemiddeld 4 controles uitgevoerd. Bij lichte bouwvergunningen is gemiddeld één van de twee bouwvergunningen gecontroleerd. Vrijstellingen en reclamevergunningen zijn gemiddeld 1 keer gecontroleerd.

Overtredingen

Bij toezicht is consequent controleren van de bouwvergunning noodzakelijk, maar niet het enige onderdeel. Cyclisch en gericht dienen er ook perceel- en objectcontroles plaats te vinden. Mogelijke constatering van overtredingen vinden niet alleen plaats door toezicht op verleende vergunningen, maar ook via ontvangen meldingen van mogelijke overtredingen en periodieke controles (opsporing). Daarnaast vinden periodieke (planmatige) controles plaats bij bestaande bouwwerken, erven en terreinen. Bij de vaststelling van het beleid is gekozen voor de onderstaande frequentie.

Tabel 3: controlefrequentie

	Buitengebied	Recreatiegebied	Bebouwde kom (kernen)	Bedrijventerreinen
Controlefrequentie per gebied (alle objecten /percelen)	1 x per jaar	1 x per jaar	1 x per 2 jaar	1x per 3 jaar

De geconstateerde overtredingen waarvoor in deze variant direct handhavend zal worden opgetreden zijn overtredingen waarbij sprake is van:

1. onveilige situaties
2. concrete overlast
3. precedentwerking
4. openbare gelegenheden
5. monumenten

In 2009 is de periodieke controlefrequentie (niveau 1) niet gehanteerd. De controles op bestaande bouw hebben in 2009 vooral adhoc, in aansluiting op een klacht of een verzoek om handhaving plaatsgevonden. Verder waren bij de sloopvergunningen beleidsmatig voor de periode 2005 – 2008 geen toezichtsmomenten vastgesteld. In 2009 zijn 58 sloopvergunningen verleend, die in totaal 87 keer zijn gecontroleerd.

Bij de vaststelling van het handhavingsbeleid is uitgegaan van een regelmatig toezicht en controle, waarvan een preventieve werking uitgaat. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk overtredingen 'buiten' te voorkomen dan wel buiten op te lossen. Hierop is de bij de vaststelling van het beleid extra personele capaciteit (1fte) voor toezicht vanaf 2008 structureel ingezet. Deze inzet leidde in 2009 tot een lichte toename van het aantal repressieve handhavingszaken ten opzichte van het jaar 2008. Voor een nadere onderbouwing hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Tabel 4: preventief handelen in de beleidsperiode 2005 – 2009 (bron: handhavingsoverleg)

Actie	2005	2006	2007	2008	2009
Mondeling waarschuwen	150 (geschat)	150	150	100	71
Aantal overtredingen ongedaan gemaakt na mondelinge waarschuwing	80 (geschat)	128	135	48	40
Preventieve 1 ^e waarschuwingsbrief	70	22	64 *	52	31
Aantal overtredingen ongedaan gemaakt n.a.v. 1 ^e brief	50	17	56	35	24
Preventieve 2 ^e Waarschuwingsbrief	24	5	8	17	7
Aantal overtredingen Ongedaan gemaakt n.a.v. 2 ^e brief	17	3	5	11	1
Naar repressief handhavingstraject	7	2	3	6	6

*In dit aantal zijn de dossiers meegenomen in het kader van de inhaalslag 2006-2007.

Uit de evaluatie blijkt dat de ambitie van het preventief handhaven behaald is. Deze ambitie is wel moeilijk te kwantificeren, omdat de toezichthouders niet alles registreren van hetgeen zij 'buiten' met de burgers en bedrijven oplossen. Het aantal van geregistreerde 71 mondelinge waarschuwingen is in werkelijkheid dan ook hoger. Wel blijkt uit de bovenstaande tabel dat een groot aantal overtredingen na één keer mondeling waarschuwen zijn opgelost. De toezichthouders spreken regelmatig klanten aan op het ontbreken van rookmelders, het niet correct compartimenteren van ruimten en het niet juist uitvoeren van nooduitgangen. Hiermee worden onveilige situaties aangepakt. Het preventief handelen in de vorm van mondeling waarschuwen en de werkwijze met waarschuwingsbrieven leidt zichtbaar tot resultaat omdat slechts een minimaal aantal overtredingen terechtkomen in een repressief handhavingstraject (maximaal 6 in 2009). In 2009 zijn minder waarschuwingsbrieven uitgegaan om een overtreding ongedaan te maken.

Voorkomen is beter.....

Bij bedrijven

In een bedrijfgebouw waren de benodigde voorzieningen in verband met brandveiligheid –in afwijking van de verleende bouwvergunning– nog niet aangebracht. Hierover is overleg gepleegd met de ondernemer. Een handhavingsbesluit is niet nodig. Nadat de verlangde voorzieningen waren aangebracht kon de ruimte weer worden gebruikt.

Mediation

Er is een verzoek om handhaving ingediend om toe te zien op gebruik van een pand dat in strijd is met het bestemmingsplan. Met alle partijen is gezamenlijk overlegd om te voorkomen dat handhavend moet worden opgetreden. Dit traject loopt nog steeds door.

11.4 Wegwerken van achterstanden

In het vastgestelde beleid was opgenomen dat achterstanden weggewerkt moesten worden. Vooral de lange behandelingstijd kwam de geloofwaardigheid van de gemeente Overbetuwe destijds niet ten goede. Het is duidelijk dat nog steeds sprake is van een groot aantal handhavingszaken. Dus in theorie kan in 2009 nog steeds gesproken worden over achterstanden. Hiermee is het ambitieniveau uit het beleid niet gehaald. In de praktijk is deze ambitie echter niet realistisch en had als zodanig niet geformuleerd moeten worden. Er zullen namelijk (ook door de grootte van de gemeente) steeds handhavingszaken zijn naar aanleiding van bijvoorbeeld illegale bebouwing of klachten. Ten opzichte van 21 in 2008 zijn in 2009 15 (officiële) verzoeken om handhaving ingediend. Daarnaast zijn ten opzichte van 2008 door de extra inzet aan toezichtscapaciteit in de preventieve sfeer evenveel zaken doorgestroomd naar de repressieve handhaving. In 2009 zijn overigens, net als in 2008, handhavingsverzoeken alleen in behandeling genomen als deze schriftelijk zijn ingediend en de verzoeker bekend is. Deze verzoeken worden ter kennis gebracht aan degene aan wie het verzoek is gericht. Dit delen wij vooraf mee aan de mensen die het verzoek indienen. Door deze werkwijze proberen wij om mensen eerst onderling te laten overleggen om tot een oplossing te komen (preventief). Anonieme verzoeken nemen wij in principe niet in behandeling. Wij gaan wel na of de veiligheid/gezondheid in het geding is.

Enkele voorbeelden van handhavingsverzoeken

Ter illustratie van het voorgaande enkele voorbeelden (los van het uiteindelijke besluit) waarmee de gemeente zoal te maken krijgt

Een aantal winkeliers verzoekt om handhaving omdat op een bedrijventerrein detailhandel in producten die zij ook voeren plaatsvindt. Zij wijzen daarbij op met name oneerlijke concurrentie omdat detailhandel op bedrijventerreinen in strijd met het bestemmingsplan is.

Bewoners die de gemeente verzoeken om handhaving omdat bijvoorbeeld de buren een bouwwerk hebben geplaatst dat volgens hen hun uitzicht belemmert.

Omwonenden doen een verzoek om handhaving omdat een bewoner een antenne heeft geplaatst waarvan overlast wordt ervaren.

De behandelingstermijn van handhavingsverzoeken is gedurende het jaar 2009 (tot eerste aanschrijving / besluit) in 2009 ongeveer acht weken. Dit is conform de eisen uit de Algemene wet bestuursrecht. Indien sprake is van complexe handhavingszaken of integrale zaken met milieuaspecten, kan deze (Awb) termijn niet altijd gehaald worden. Dit wordt veelal besproken met de verzoeker om handhaving.

11.5 Repressief handhaven

Als een preventieve oplossing niet haalbaar is, volgt een repressief handhavingstraject. De overtredingen komen in dat geval op een handhavinglijst terecht. In alle gevallen worden de handhavingszaken opgepakt en op basis van prioritering in behandeling genomen en afgehandeld (via de matrixlijst). Daar waar mogelijk is een inhaalslag gemaakt. Wel blijkt dat ook in 2009 de juridische capaciteit voor het repressieve traject onvoldoende is. Dit is deels opgevangen door het inzetten van tijdelijke capaciteit, maar behoeft in een nieuw beleidskader nadere aandacht. De discussie van handhaven ten opzichte van legalisatie betekent namelijk dat iedere zaak, hoe klein in omvang ook, maatwerk vraagt bij de totstandkoming van een besluit. Dit betekent automatisch een voortdurende ureninzet van de organisatie.

Wij constateren overigens dat ook in 2009 de burgers meer op de hoogte zijn van de geldende regelgeving. Verder lijkt de onderlinge verdraagzaamheid minder geworden. De trend is aanwezig dat geschillen in mindere mate onderling worden opgelost. De burgers gaan in dat geval hun kennis van de regels inzetten om hun gelijk te krijgen ten opzichte van derden en doen dan daartoe een verzoek om handhaving bij de gemeente. Het doen van een dergelijk verzoek is kosteloos en kan een maximaal resultaat opleveren. Het in de rechterlijke uitspraken inzake handhaving gehanteerde uitgangspunt dat een gemeente in principe moet handhaven, tenzij bijzondere omstandigheden aanwezig zijn (beginselplicht) betekent dat ook veelal gehandhaafd moet worden. De ontwikkelingen in de jurisprudentie in 2009 geven aan dat een gemeente ook na lange tijd moet handhaven, ook al is zij bekend met de overtreding. In een geval moest de gemeente optreden tegen een afwijkend gebruik, ondanks dat dit gebruik al 27 jaar voortduurde en bij de gemeente bekend was⁽³⁾. In een uitspraak later dit jaar noemde de afdeling bestuursrechtspraak al een termijn van 37 jaar⁽⁴⁾.

Een besluit om af te zien van handhaving moet goed worden gemotiveerd. De bestuursrechter neemt niet snel aan dat sprake is van een zodanige bijzondere

³ Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 4 maart 2009, 200802708/1; LJN BH4646 (JB 2009/125, gemeente Wijchen)

⁴ Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 7 oktober 2009, 200809453/1/H1; LJN BJ9503. (JOM 2009/797/gemeente Bergen op Zoom)

omstandigheid. Hiervan is sprake als de bouwvergunning of vrijstelling op korte termijn kan worden verleend (concreet zicht op legalisatie) of dat de overtreding zo ondergeschikt is, dat niet hoeft worden opgetreden. Het gaat bijvoorbeeld dan om zeer kleine afwijkingen waarbij het belang van anderen niet of nauwelijks in het geding is. De hoogste bestuursrechter, de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, heeft dit pas in twee gevallen uitgesproken. Zij gaat er niet snel van uit dat sprake is van bijzondere omstandigheden. De grenzen hiervan zijn tot nu niet eenduidig en zullen bij afzonderlijke uitspraken nader worden vastgesteld. Wij zoeken bij het nemen van besluiten wel de grenzen op om duidelijk te krijgen wanneer wel en niet sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit betekent concreet dat wij besluiten nemen waarbij uiteindelijk de bestuursrechter een oordeel vormt of er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Bijzondere omstandigheden in Overbetuwe in 2009

Hierna volgen twee voorbeelden waarbij bijzondere omstandigheden aan de orde waren.

Concreet zicht op legalisatie

Tussen twee woningen was een erfafscheiding geplaatst die hoger was dan twee meter. Hoewel hiervoor geen bouwvergunning aanwezig was, was deze te verlenen en is uiteindelijk ook ingediend. De burens deden een schriftelijk verzoek om handhaving bij het college. Het college kon en mocht het verzoek om handhaving afwijzen omdat sprake was van concreet zicht op legalisatie. De bouwvergunning was inmiddels verleend.

Toch handhaven ondanks kleine afwijkingen

Wij hebben een verzoek om handhaving aanvankelijk afgewezen omdat wij vonden dat de bouwwerken op een perceel ondergeschikt van aard waren. Het ging over een kleine plantenkas, een overkapping en een kleine berging. Verzoekers om handhaving hebben hier tegen bezwaar gemaakt. De bezwaarschriftencommissie kwam tot het oordeel dat van ondergeschikte bouwwerken geen sprake kon zijn. De gemeente moest alsnog handhavend optreden. De betreffende bouwwerken zijn inmiddels verwijderd.

Ook al is een reden aanwezig om het verzoek om handhaving af te wijzen dan wil dat niet zeggen dat dit zonder meer wordt geaccepteerd. Ook hieruit vloeien de nodige bezwaar- en beroepsprocedures voort. Dit betekent ook weer een extra beslag op de juridische capaciteit.

Ieder handhavingsbesluit vraagt namelijk een zelfstandige afweging. Op het besluit mag niets af te dingen zijn, omdat een handhavingsbesluit gelijk op hoog niveau buiten de organisatie wordt getoetst (bezwarencommissie en voorzieningenrechter bij de rechtbank). De weerstand van de overtreder tegen de inhoud van handhavingsbesluiten is groot. Er zal dan ook in de procedure van alles worden gedaan om de uitvoering van dit soort besluiten te verhinderen of aanmerkelijk te vertragen. Daarom mag de vraag naar kwantiteit van handhavingsbesluiten niet ten koste gaan van de kwaliteit ervan.

In de onderstaande tabel komt naar voren dat het aantal van 53 een lichte stijging ten opzichte van het voorgaande jaar aangeeft.

Tabel 5: hanteren matrixlijst in de beleidsperiode 2005 - 2009

Handhaving/Matrixlijst	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal zaken per 1 januari	88	95	63	45	49
Af	36	42	30	14*	12
Bij	43	10	12	19	16
Aantal per 1 januari	95	63	45	49	53
Beroep Rechtbank	0			3	6
Hoger Beroep Raad van State	0			3	2

*exclusief 20 extra gesloten dossiers

Optreden toch soms noodzakelijk...

Tijdens een controle blijkt dat bij de bouw van een bedrijfsruimte is afgeweken van de verleende bouwvergunning. Door het weglaten van scheidingswanden was een dermate groot brandcompartiment ontstaan, dat extra maatregelen noodzakelijk waren. Voor deze afwijking kon wel een bouwvergunning worden verleend. Toen overleg van de afdelingen Bouwen en Wonen en Veiligheid met de eigenaar van het pand niet leidde tot het gewenste resultaat, is een handhavingsbesluit genomen met daarin opgenomen een last onder dwangsom. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een oplossing in deze kwestie. Naar verwachting is deze kwestie medio 2010 in zijn geheel opgelost.

11.6 Conclusies en aanbevelingen

Het jaarverslag 2009 is opgebouwd aan de hand van de kernpunten uit het handhavingsbeleid 2005 – 2008. Deze kernpunten hadden betrekking op:

1. Onveilige situaties worden voorkomen
2. Aanwezige achterstanden worden adequaat weggewerkt
3. Overtredingen worden in volgorde van prioriteit gehandhaafd

Uit de evaluatie blijkt dat ook in 2009 bij de meeste bouwwerken regelmatig toezichtsmomenten zijn geweest. Bij een aantal grote woningbouwcomplexen zijn zelfs meer toezichtsmomenten geweest dan opgenomen in het beleid. Bij de woningen zijn minimaal twee toezichtsmomenten geweest, terwijl het beleid sprak over minimaal vijf. Dit is niet conform ambitieniveau 1 uit het handhavingsbeleid. In 2008 is echter vooral aandacht geweest voor het aantal toezichtsmomenten bij de grotere woningbouwprojecten en utiliteitswerken. Door deze prioriteitsstelling bij deze grotere projecten zijn bijvoorbeeld de lichte bouwvergunningen (dakkapel, tuinhuisje) minder gecontroleerd. De aanbeveling voor het nieuwe, nog te vormen, beleid is bijvoorbeeld te kijken naar de verhouding prioriteit/capaciteit bij het bepalen van het aantal toezichtsmomenten per object. Op basis van het handhavingsbeleid 2005 – 2008 kent een duur tuinhuis (> € 4.500) bijvoorbeeld vijf toezichtsmomenten. Dit is in 2009 voortgezet.

In 2009 is, evenals in 2008, de periodieke controlefrequentie bij bestaande bouw niet gehanteerd. De focus van de vakafdeling was vooral gericht op de toezichtsmomenten op de verleende bouw- en sloopvergunningen. De controles op bestaande bouw hebben in 2009 met name adhoc, in aansluiting op een klacht of een verzoek om handhaving plaatsgevonden. Deze controles hebben bijvoorbeeld geleid tot mondelinge waarschuwingen of een repressief handhavingstraject. Uit de evaluatie blijkt verder dat de ambitie van het preventief handhaven behaald is. We lossen veel zaken op 'in het veld'. Het preventief handelen in de vorm van mondeling waarschuwen en de werkwijze met waarschuwingsbrieven leidt namelijk zichtbaar tot resultaat omdat slechts een minimaal aantal overtredingen terechtkomen in een repressief handhavingstraject.

Bij met name nieuwe zaken hanteren wij gemiddeld de behandelingstermijn zoals gesteld in de Algemene wet bestuursrecht (8 weken). Deze termijn wordt steeds meer gehaald. Wel blijkt dat het aantal (respressieve) handhavingszaken licht toeneemt. Dit komt niet alleen door het toegenomen buitentoezicht, maar ook door de toename van het aantal verzoeken om handhaving. Daarbij de slotopmerking dat in 2009 alle handhavingszaken zijn opgepakt op basis van prioritering en de vastgestelde matrixlijst, zoals opgenomen in het beleidskader 2005 – 2008. De afhandeling blijft wel een probleem in verband met de beschikbare capaciteit.